

רשומות

הצעות חוק

12 ביוני 1960

424

י"ז בסיון תש"ך

עמוד

104

חוק נכי רדיפות הנאצים (תיקון), תש"ך-1960

חוק נכי רדיפות הנאצים (תיקון), תש"ך-1960

1. בסעיף 1 לחוק נכי רדיפות הנאצים, תשי"ז-1957¹ (להלן החוק העיקרי), בסופו, תבוא הגדרה זו:
- "טיפול בתביעה" — מתן עצה משפטית בתביעת תגמולים לפי חוק זה וכן עריכת בקשה לפי סעיף 6 או כל מסמך אחר הדרוש להגשת הבקשה או אימותה.
2. בסעיף 7 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א), בסופו, יבוא:
- "אולם אם הנסיבות שגרמו לנכות, משמשות גם כעילה לתביעת התובע לתשלום פיצויים בעד שלילת חירותו, על פי כל חוק שחל בריפובליקה הפדראלית של גרמניה, ותביעה כזו הוגשה לפני השלטונות המוסמכים, רשאית הרשות המוסמכת לדחות את הדיון בבקשת התגמולים עד שהתובע ימציא לה את החלטת השלטונות המוסמכים בענין תביעת הפיצויים, ובלבד שהיא החלטה שאין אחריה כלום."
3. אחרי סעיף 22 לחוק העיקרי יבואו סעיפים אלה:
- 22א. שר המשפטים רשאי, בצו, לקבוע שיעורי מקסימום לשכר הטרחה שמוותר לקבל בעד טיפול בתביעה.
- 22ב. לא יידרש אדם, על אף האמור בכל הסכם, לשלם שכר טרחה בעד הטיפול בתביעה, לרבות הוצאות כוללות או הוצאות שונות בקשר לכך, בסכום העולה על המקסימום שנקבע לפי סעיף 22א.
- 22ג. שילם אדם בעד טיפול בתביעה שכר טרחה או הוצאות בסכום העולה על מה שנקבע לפי סעיף 22א, רשאי הוא לתבוע את החזרת העודף.
- 22ד. בבירור תביעה על החזרת כל סכום ששולם בעד טיפול בתביעה רשאי בית המשפט, על אף האמור בכל דין, לקבל כראיה בקשר לתשלום עדות שבעל-פה וכן להסתפק בעדות יחיד.
4. בחוק התביעות של קרבנות השואה (הסדר הטיפול), תשי"ז-1957² —
- (1) בסעיף 116, בפסקה 1, אחרי "מעל לשכר הטרחה המקסימלי" יבוא "לפי חוק זה או לפי חוק נכי רדיפות הנאצים, תשי"ז-1957";
- (2) בסעיף 116, בפסקה 4, בסופה יווסף: "לפי חוק זה או לפי חוק נכי רדיפות הנאצים, תשי"ז-1957".
5. הסעיפים 3 ו-4 יחולו גם על כל טיפול בתביעה ששכר הטרחה בעדו לא שולם כולו לפני תחילתו של חוק זה.

1 ס"ח 226, תשי"ז, עמ' 103.
2 ס"ח 223, תשי"ז, עמ' 74; ס"ח 308, תש"ך, עמ' 34.

דבריי הסבר

1. חוק נכי רדיפות הנאצים, תשי"ז-1957, מזכה בתגמולים נכה שאילולא הנאמר בהסכם השילומים היה זכאי בגלל נכותו לתגמול, לקיצבה או לפיצוי אחר מאת הריפובליקה הפדראלית של גרמניה.

הקושי העיקרי בביצוע החוק הוא שאין לרשות המוסמכת אמצעים לבדוק את נכונית העובדות המובאות לכיסוס התביעה לתגמול. ברוב המקרים אין לפנייה אלא הצהרות המבקשים.

הרוב הגדול של תובעי תגמול לפי חוק זה זכאים גם לפיצויים מהריפובליקה הפדראלית של גרמניה עקב שלילת חופש העובדות שיש צורך להוכיחן בגרמניה לכיסוס בקשה לפיצויים כאלה הן ברוב המקרים אותן עובדות הדרושות להוכחת זכות לתגמולים לפי חוק זה, חוץ מדרגת הנכות הנקבעת בישראל על ידי ועדה רפואית.

עקב קשיים אלה נקבע בתקנה 2 לתקנות נכי רדיפות הנאצים (בקשה לתגמול), תשי"ז-1957, כי לבקשת תגמול יש לצרף אישור רשמי מאת שלטונות הריפובליקה הפדראלית של גרמניה, שלתובע אושרו פיצויים עקב שלילת חירותו, או החלטת הריפובליקה הפדראלית של גרמניה על סירובה לאשר את הפיצויים כאמור.

מאחר שנתעוררו ספקות אם אין תקנה זו סוטה מעקרונות החוק, ומאחר שלפי הנסיון בעבר ברור שאין דרך מעשית אחרת לטיפול במספר הגדול של תביעות לתגמול שהוגשו עד כה, מוצע לתקן את החוק ולקבוע ברורות, כי זו הדרך שהרשות המוסמכת רשאית ללכת בה.

מצויים גם מקרים שבהם נכה זכאי לתגמול לפי חוק זה אף על פי שאינו זכאי לתגמול מגרמניה בעד שלילת חופש, כגון שהנכות לא נגרמה במחנה ריכוז, או שהנכה לא הגיש תביעה לפיצויים מגרמניה. במקרים אלה תברר הרשות המוסמכת כמיטב יכולתה את נכונית העובדות, כדי לזכות בתגמול המגיע על פי החוק גם נכים שאין ביכולתם להציג את האישור. (סעיף 2).

2. לפי חוק התביעות של קרבנות השואה (הסדר הטיפול), תשי"ז-1957, הוגבל גובה שכר הטרחה שמותר לגבות בעד טיפול בתביעות פיצויים מגרמניה.

לאחר שהגיעו תלונות על גובה שכר טרחה הנדרש בעד טיפול בתביעות לפי חוק נכי רדיפות הנאצים, מוצע לקבוע ששך המשפטים יהיה רשאי להגביל בצו את גובה שכר הטרחה לפי מתכונת ההוראות המקבילות שבחוק התביעות של קרבנות השואה (הסדר הטיפול), תשי"ז-1957. (סעיפים 3-5).

ואלה הן הוראות סעיף 7 לחוק נכי רדיפות הנאצים, תשי"ז-1957:

7. (א) הרשות המוסמכת תדון בבקשה בהקדם האפשרי, ותחליט אם נתקיימו לגבי התובע המוסמכת התנאים המפורשים בסעיף 3, למעט פסקה 2.
(ב) הודעה על החלטת הרשות המוסמכת תישלח למבקש בדואר רשום; היתה החלטתה שלילית - תפרש הרשות המוסמכת את נימוקיה.

ואלה הן הוראות סעיף 316 (1) ו-118ד (4) לחוק התביעות של קרבנות השואה (הסדר הטיפול), תשי"ז-1957:

עבירות משמעתיות	316. ואלה עבירות משמעתיות לענין סעיף 316 ב:
אמצעים משמעתיים	316. מצאה הועדה מטפל אשם בעבירה משמעתית, רשאית היא לנקוט נגדו באחד או באחדים מאלה:
	(1) קבלת שכר טרחה או הוצאות מעל לשכר הטרחה המקסימלי, אם על ידי ניכוי ממה שגובה בשביל התובע ואם בכל דרך אחרת, או דרישה לקבלת שכר או הוצאות כאלה.
	(4) חיוב בהחזרת שכר טרחה או הוצאות ששולמו מעל לשכר הטרחה המקסימלי.